

Handläggare
Hanna Markkula
Telefon: 08-508 36 235**Till**
Äldrenämnden
Den 25 augusti 2020

Inrätta besöksrum på alla äldreboenden i staden

Svar på remiss från kommunstyrelsen av skrivelse av Rashid Mohammed och Torn Boucher (båda V), dnr KS 2020/705

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Patric Rylander
FörvaltningschefRaili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat skrivelsen ”Inrätta besöksrum på alla äldreboenden i staden” från Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V), för yttrande bland annat till äldrenämnden. I skrivelsen beskrivs att på grund av det rådande besöksförbudet på äldreboendena kan inte närstående besöka de äldre vilket riskerar att öka de äldres utsatthet för depressioner och psykisk ohälsa. I skrivelsen föreslås att staden bekostar inrättande av besöksrum på samtliga äldreboenden samt att staden ser över möjligheten att förse äldreboenden och hemtjänstenheter med digital teknik som underlättar för äldre att hålla kontakt.

Äldreförvaltningen anser att stadens verksamheter under rådande situation på olika sätt redan arbetar för att underlätta för äldre att hålla kontakt med närstående och motverka ensamhet och isolering. Verksamheter som har eventuella merkostnader till följd av detta kommer att ha möjlighet att söka om statliga medel.

Äldreförvaltningarna ser därmed inget behov av de förslag som framförs i skrivelsen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat skrivelsen ”Inrätta besöksrum på alla äldreboenden i staden” från Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V), för yttrande till stadsledningskontoret, äldrenämnden samt Östermalms och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnder. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 29 september 2020.

Ärendet

I skrivelsen beskrivs att det rådande besöksförbudet på äldreboendena gör att närstående inte kan besöka de äldre som vanligt. Det riskerar att öka de äldres utsatthet för depressioner och psykisk ohälsa. För att bryta den sociala isoleringen finns flera insatser som staden skulle kunna göra. I skrivelsen ges exempel på plexiglas som monteras i fönstren som har möjliggjort att anhöriga genom att stå utanför äldreboendet kan samtala och se sina äldre släktingar. Byggbkostnaden beräknas till cirka 2 500 kronor per boende.

En annan insats som föreslås är att säkerställa att såväl äldreboenden som hemtjänstenheter har iPad eller motsvarande för kostnadsfri utlåning, så att äldre kan få möjlighet att samtala med sina anhöriga via exempelvis Skype. Mot bakgrund till ovanstående föreslås i skrivelsen att kommunstyrelsen beslutar följande:

1. Staden bekostar inrättande av besöksrum på samtliga äldreboenden i Stockholms stad, oavsett utförare. Kostnaden beräknas till 250 000 kronor totalt.
2. Staden skyndsamt ser över möjligheten att förse äldreboenden och hemtjänstenheter med iPadplattor eller motsvarande för att underlätta för äldre att hålla kontakt med anhöriga och vänner med hjälp av digitala lösningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 19 augusti 2020. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 18 augusti, socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 20 augusti 2020.

Förvaltningens synpunkter

Den 18 mars 2020 fattade Stockholms stad beslut om besöksstopp i stadens särskilda boenden. Den 1 april 2020 fattade regeringen

beslut om ett nationellt besöksförbud på särskilt boende. Besöksförbudet gäller inomhus i boendets lokaler men utgör inte något förbud för den boende att gå ut. Besöksförbudet har införts i syfte att minska risken för att sköra äldre ska smittas av covid-19.

Äldreförvaltningen har full förståelse för att rådande situation med pandemin och besöksförbudet innebär en stor påfrestning för många äldre och anhöriga. En längtan efter närstående eller en känsla av att vara bortglömd kan utgöra grund för oro, ångest och nedstämdhet. En viktig del i att upprätthålla skyddet av de äldre i de särskilda boendena är att verksamheterna kan hantera känslor av ensamhet och social isolering. Det kan vara att ge möjligheter för de äldre att ha kontakt med sina närstående på annat sätt, exempelvis via digitala kanaler eller att umgås utomhus.

Det är verksamheternas ansvar att tillse att dessa besök genomförs säkert för de äldre. Ett sätt kan, som förslagsställarna föreslår, vara att montera plexiglas på lämpligt ställe. Äldreförvaltningen anser däremot inte att det kan vara en generell lösning utan arbetet måste anpassas utifrån respektive vård- och omsorgsboendes förutsättningar och behov. I sammanhanget är det av stor vikt att ha tydliga rutiner för säkra besök från anhöriga och närstående.

Äldreförvaltningen har mot bakgrund av detta tagit fram övergripande rutiner för att verksamheterna ska kunna säkerställa att besök utomhus görs på ett säkert sätt för de boende som inte har misstänkt eller bekräftad covid-19. Äldreförvaltningen har efterhört hur stadsdelsförvaltningarna, entreprenörerna och de privata vård- och omsorgsboendena har tillämpat detta. Svaren påvisar att samtliga boenden har ordnat med säkra besök utomhus för de äldre och anhöriga. De flesta har också Ipad och använder sig av Facetime och Skype men de flesta föredrar att träffa sina närstående i verkligheten.

Verksamheterna har bland annat avsatt särskilda sittplatser utomhus med rekommenderat avstånd mellan den äldre och besökarna. Flertalet har satt upp en plexiglasskiva, vissa lämnar ut visir till besökarna. Många svar vittnar om att verksamheten anordnar besöken utifrån den enskildes individuella behov, exempelvis för personer med demenssjukdom. Om situationen inte medger att den boende förflyttar sig utanför boendet, till exempel personer som vistas i kohortvård, finner personalen och närstående andra sätt att hålla kontakten.

Den dygnsansättning som utgår från staden är densamma för vård- och omsorgsboendena som ingår i valfrihetssystemet, oavsett

regiform. Ersättningen ska täcka de vård- och omsorgsbehov som den enskilde har. Det finns dock många verksamheter som under pandemin haft merkostnader för att aktivt förhindra smittspridning, till exempel inköp av skyddsmaterial eller ökad bemanning. Socialstyrelsen har i uppdrag att under 2020 fördela bidrag till regioner och kommuner i syfte att stödja verksamheter som har haft merkostnader i samband med covid-19. Bland annat kan bidrag ges för anpassningar i verksamheterna som rör lokaler, material eller liknande.

När det gäller personer i ordinärt boende genomförs olika insatser för att stötta äldre i pandemins spår. Alla stadsdelsförvaltningar har utökat samverkan med frivilligorganisationer och under sommaren är en mängd olika förebyggande aktiviteter inplanerade. Flera stadsdelsförvaltningar håller kontinuerligt kontakt med de äldre och vissa har upprättat en särskild stöddlinje. Den förebyggande verksamheten, exempelvis öppna mötesplatser för äldre, har telefonnummer dit äldre kan ringa för att prata eller få hjälp exempelvis med inköp.

Äldreförvaltningen anser att ovanstående redovisningar påvisar att stadens verksamheter under rådande situation redan arbetar för att underlätta för äldre att hålla kontakt med närstående och motverka ensamhet och isolering. Verksamheter som har eventuella merkostnader till följd av detta kommer att ha möjlighet att söka om särskilda medel. Äldreförvaltningarna ser därmed inget behov av de förslag som framförs i skrivelsen.

Bilaga

Remiss av Skrivelse om att inrätta besöksrum på alla äldreboenden i staden